

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන අංක : 2477424, 2477423, 2477418
 ෆැක්ස් : 2346257, 2477739
 ඊ-මේල් : dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
 වෙබ් අඩවිය www.cbsl.gov.lk

ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
දිනය 2018 ඔක්තෝබර් මස 02 වැනි දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2018 - අංක 06

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගනී

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, 2018 ඔක්තෝබර් මස 01 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගැනීමට තීරණය කළේය. ඒ අනුව, නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 7.25 සහ සියයට 8.50 මට්ටමේ පවතී.

මැදිකාලීනව උද්ධමනය මැදි තනි අගයක මට්ටමේ ස්ථායී කිරීම මගින් ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වීමේ අරමුණ ඇතිව දැනට පවත්නා සහ අපේක්ෂිත දේශීය සහ ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් මුදල් මණ්ඩලය ඉහත තීරණයට එළඹී ඇත.

එ.ජ. ඩොලරය අඛණ්ඩව ශක්තිමත් වීමත් සමඟම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාතාවරණයක් දක්නට හැකිය

ෆෙඩරල් සංචිත බැංකුව විසින් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ නැංවීමත් සමඟම එ.ජ. ඩොලරය ශක්තිමත් වීම සහ පොලී අනුපාතික තවදුරටත් ඉහළ නංවනු ඇතැයි

පවතින අපේක්ෂා, නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථික මත බලපෑම් ඇති කළේය. එයට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, විනිමය අනුපාතික මත සැලකිය යුතු පීඩනයක් පවතින නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථික සිය ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ නැංවීම මගින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය දැඩි කොට ඇත. මේ අතර, ජාත්‍යන්තර බනිජ තෙල් මිල ගණන්වල දැකිය හැකි ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාව, ගෝලීය ආර්ථිකය මුහුණ පා ඇති අභියෝග තවදුරටත් තීව්‍ර කිරීමට හේතු විය හැකිය.

විදේශීය අංශය මිශ්‍ර ක්‍රියාකාරීත්වයක් වාර්තා කළ අතර, විනිමය අනුපාතිකය ඉහළ වේගයකින් අවප්‍රමාණය විය

අපනයන වර්ධනයට වඩා ආනයන වර්ධනය වැඩි වීම හේතුවෙන් 2018 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය තවදුරටත් පුළුල් විය. ඉන්ධන, රත්‍රන් සහ පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා මෝටර් රථ ආනයනය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ආනයන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. වසර තුළදී සංචාරක කර්මාන්තය වැනි සේවා ආශ්‍රිත ලැබීම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑමක් සහ ගෙවුම් ශේෂයේ මූල්‍ය ගිණුම ශක්තිමත් වීමක් සිදු වුවද, රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ වෙතින් විදේශ ආයෝජන පිටතට ගලායෑම ගෙවුම් ශේෂය මත පීඩනයක් ඇති කළේය. එ.ජ. ඩොලරය ප්‍රධාන වශයෙන් ශක්තිමත් වන පසුබිමක් තුළ ආනයන ඉහළ යෑම සහ ප්‍රාග්ධනය පිටතට ගලායෑම හේතුවෙන් විනිමය අනුපාතිකය මත සැලකිය යුතු පීඩනයක් ඇති විය. ඒ අනුව, ඉන්දියාව, පිලිපීනය සහ ඉන්දුනීසියාව වැනි කලාපීය සෙසු රටවල දක්නට හැකි ආකාරයෙන්ම 2018 වසරේ ඔක්තෝබර් මස 01 වැනි දින දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා රුපියල එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව සියයට 9.7 කින් අවප්‍රමාණය විය. 2018 සැප්තැම්බර් මස මුල් සති කිහිපය තුළදී විනිමය අනුපාතිකයෙහි අක්‍රමවත් හැසිරීම පාලනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විදේශ විනිමය වෙළඳපොළට මැදිහත් වීමට අමතරව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ රජය විසින් පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා මෝටර් රථ ආනයනය මත ණයවර ලිපි විවෘත කිරීම සඳහා තැන්පතු අවශ්‍යතා පැනවීම, තෝරාගත් අත්‍යවශ්‍ය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන සඳහා මුදල් තැන්පතු අවශ්‍යතා පැනවීම සහ සහනදායී වාහන බලපත්‍ර තාවකාලිකව අත්හිටුවීම වැනි ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම ක්‍රියාමාර්ග තුළින් විදේශ විනිමය සඳහා වන ඉහළ ඉල්ලුම අඩු වනු ඇතැයි ද, එමගින් දැනටමත් විනිමය අනුපාතිකය ස්ථාවර වීම මගින් පෙනී යන ආකාරයට දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ ඇති පීඩනය අවම වනු ඇතැයි ද අපේක්ෂා කෙරේ.

දේශීය ආර්ථිකය මන්දගාමී වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, ඉදිරියේදී වර්ධනය ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය

ජනලේඛන සහ සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශිත තාවකාලික ඇස්තමේන්තු අනුව, 2018 වසරේ දෙවන කාර්තුවේදී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය සියයට 3.7 කින් වර්ධනය වී ඇති අතර, සියයට 3.2 ක් ලෙස වාර්තා වූ 2018 වසරේ පළමු කාර්තුවේ වර්ධනය සියයට 3.5 ක් ලෙස සංශෝධනය කර ඇත. 2018 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ වර්ධනය සඳහා සේවා සහ කෘෂිකාර්මික අංශයවල ධනාත්මක වර්ධනය හේතු වී ඇති අතර, කර්මාන්ත අංශයෙහි වර්ධනය අඩු මට්ටමක පැවතිණි. දැනට පවතින ආර්ථික වර්ධනයත් සහ පුරෝකථන අනුව, 2018 වසරේ පළමු භාගයේදී වාර්තා වූ අගයට වඩා ඉහළ අගයකින් වසරේ ඉතිරි කාර්තුවලදී ආර්ථිකය වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. අපනයන සහ ආයෝජන සඳහා සහාය වීම සඳහා දැනට පවත්වා ගනු ලබන තරගකාරී නමැයිලී විනිමය අනුපාතිකය, අඩු උද්ධමන වාතාවරණය සහ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාමාර්ග මැදිකාලීන වශයෙන් ඉහළ සහ තීරසාර වර්ධනයක් සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මැන කාලීනව පැවති තාවකාලික මිල පීඩන හමුවේ වුවද උද්ධමනය සියයට 4-6 ඉලක්කගත පරාසයෙහි පවතී

පරිපාලිත මිල ගණන් ඉහළ නැංවීම සහ මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර මිල ගණන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් පසුගිය මාසවලදී උද්ධමනයෙහි තාවකාලික ඉහළ යෑමක් වාර්තා වුවද, ප්‍රධාන වශයෙන් ආහාර මිල ගණන් පහළ යෑම හේතුවෙන් මතුපිට උද්ධමනය 2018 සැප්තැම්බර් මාසයේදී අඩු විය. කෙසේ වුවද, දේශීය බනිජ නෙල් මිල සහ අනෙකුත් පරිපාලිත මිල ගණන් තවදුරටත් සංශෝධනය කිරීම මෙන්ම, විනිමය අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් ආනයනික උද්ධමනය ඉහළ යෑම මගින් උද්ධමනය කෙරෙහි ඇතැම් පීඩන ඉදිරි මාසවලදී ඇති විය හැකිය. කෙසේ නමුත්, මෙම තාවකාලික පීඩන හමුවේ වුවද, ආහාර මිල ගණන් පහළ යෑම සහ හිතකර පදනම් බලපෑම හේතුවෙන් වසරේ ඉදිරි කාලය තුළ උද්ධමනය තවදුරටත් පහළ යා හැකිය. මැදිකාලීන වශයෙන් සුදුසු ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්කම් හේතුවෙන් උද්ධමනය සියයට 4-6 ඉලක්කගත පරාසය තුළ පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

දේශීය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් අනුව කෙටිකාලීන වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික වෙනස් වූ අතර, මුදල් ප්‍රසාරණය අඛණ්ඩව ක්‍රමයෙන් මන්දගාමී විය

දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ පවතින හිඟ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයට ප්‍රතිචාර දක්වමින් කෙටිකාලීන පොලී අනුපාතික ඉහළ ගිය අතර, ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික වෙළඳපොළ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් ඵලදා අනුපාතික ද ඉහළ ගියේය. තවද, වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික, විශේෂයෙන්ම විවිධ ණය පොලී අනුපාතික අඛණ්ඩව ඉහළ මට්ටමක පවතී. ඒ අනුව, මුදල් ප්‍රතිපත්තිය දැඩි වීමේ නැඹුරුවක් පිළිබිඹු කරමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ මූර්ත පොලී අනුපාතික නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථිකවලට වඩා තවදුරටත් ඉහළ මට්ටමක පවතී.

පෞද්ගලික අංශය සඳහා සපයන ලද ණය වර්ධනය තවදුරටත් මන්දගාමී වීම හේතුවෙන් 2018 වසරේ අගෝස්තු මාසයේදී පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය අඩු විය. මුදල් සහ ණය ප්‍රසාරණයෙහි මෙම ප්‍රවණතා මගින් මුදල් අංශයෙහි ඉහළ ස්ථාවරත්වයක් පෙන්නුම් කෙරෙන අතර, එය ආර්ථිකයේ අපේක්ෂිත මැදිකාලීන වර්ධනය හා සමගාමී වේ. තවද, 2018 වසරේ පළමු භාගය සඳහා වන දත්තවලට අනුව, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය සම්පත් පවතින බව පෙන්නුම් කරමින් ආර්ථිකයේ සියලු ප්‍රධාන අංශ වෙත සපයන ලද ණය ප්‍රමාණය ඉහළ ගියේය.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික නොවෙනස්ව පවතී

දැනට පවත්නා සහ අපේක්ෂිත සාර්ව ආර්ථික වර්ධනයන් මත පදනම්ව සහ ආර්ථිකයේ පවත්නා අසමතුලිතතා, විශේෂයෙන්ම විදේශ අංශය ස්ථාවර කිරීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සැලකිල්ලට ගනිමින් දැනට පවතින මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පවත්නා ගැනීම යෝග්‍ය බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඒ අනුව, මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගැනීමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික නොවෙනස්ව පවතී
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 7.25
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 8.50
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 7.50

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අද දින (2018 ඔක්තෝබර් 02) පෙ.ව. 11.30 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ජෝන් එක්ස්ටර් ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2018 නොවැම්බර් මස 14 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

දත්ත ඇමුණුම:

සංඛ්‍යා සටහන 01: මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය (තාවකාලික)

ආර්ථික කටයුතු	වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස							
	2016	2017				2018		
	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව
කෘෂිකාර්මික	-3.8	-4.4	-3.1	-3.0	7.1	-0.8	5.3	4.5
කර්මාන්ත	5.8	3.7	5.6	5.3	4.1	4.6	1.1	2.3
සේවා	4.7	4.3	2.7	2.8	3.2	3.2	4.8	4.8
ද.දේ.නි.	4.5	3.4	3.0	3.2	3.5	3.3	3.5	3.7

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: උද්ධමනය

මාසය		මාර්-18	ජුනි-18	ජූලි-18	අගෝ-18	සැප්-18
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	4.2	4.4	5.4	5.9	4.3
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	2.8	2.5	3.4	2.5	-
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.4	3.4	3.9	3.7	3.8
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	1.9	1.8	2.3	2.7	-

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)				වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස			
	මාර්-18	ජුනි-18	ජූලි-18	අගෝ-18	මාර්-18	ජුනි-18	ජූලි-18	අගෝ-18
සංචිත මුදල්	997	999	1,001	1,005	11.8	12.0	11.9	10.2
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	6,607	6,748	6,795	6,866	16.4	14.9	13.5	13.5
ගුද්ධ විදේශීය වත්කම්	106	101	172	167	128.6	141.1	237.1	433.1
ගුද්ධ දේශීය වත්කම්	6,500	6,646	6,624	6,700	7.5	8.6	8.4	9.8
රජය වෙත ලබා දුන් ගුද්ධ ණය	2,278	2,273	2,226	2,272	2.9	1.7	(1.3)	1.5
රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් සඳහා ලබා දුන් ණය	557	619	636	639	(2.6)	8.5	19.7	22.6
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	5,022	5,156	5,202	5,248	15.3	14.9	14.7	14.3
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	8,112	8,292 (අ)	8,333	8,403	16.7	14.8 (අ)	13.0	12.7

(අ) සංශෝධිත

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 04: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2018 මාර්. අවසානයට	2018 ජූනි අවසානයට	2018 ජූලි අවසානයට	2018 අගෝ. අවසානයට	2018 සැප්. අවසානයට	2018 ඔක්. 1 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික						
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	8.75	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	8.41	8.50	8.46	7.92	8.40	8.42
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)						
දින 91	8.17	8.32	8.24	8.03	8.56	-
දින 182	-	8.85	8.74	8.60	-	-
දින 364	9.69	9.39	9.27	8.99	9.51	-
ණය අනුපාතික						
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සනීපතා)	11.55	11.33	11.52	11.67	11.74	-
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	14.04	14.05	14.07	14.18	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.25	13.94	13.95	14.35	-	-
තැන්පතු අනුපාතික						
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	9.00	8.92	8.64	8.66	8.69	-
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	11.41	11.26	10.82	10.81	10.84	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	10.33	10.57	10.43	10.24	-	-

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව